Ruimte voor duurzaam initiatief - Formulier projectvoorbereiding

Inleiding

Uw gegevens

Naam (organisatie)	Stichting Zero Waste Lab Plein '40 - '45

Duurzaam project of programma

Vraagt u subsidie aan voor een duurzaam project of een duurzaam programma?	Duurzaam project

Aanvraag

Wat is de titel van uw project?	Van alle markten thuis
Locatie	Markt op Plein '40 - '45

Doel

Op de markt van Plein ’40-’45 wordt het marktafval in drie stromen ingezameld: organisch, papier en karton en restafval. Op de meeste andere markten wordt het afval ongescheiden ingezameld. Hierdoor belandt de niet-organische reststroom in de ovens van de AEB.

Deze afvalstroom bestaat voor een deel uit plastic transportkratten, alleen op markt Plein ’40-’45 al zo’n 5000 kratten per week, die voor hoogwaardig hergebruik geschikt zijn. Maar geen monostroom betekent geen hergebruik en geen circulaire keten. Het scheiden van de kunststofkratten zou mogelijk een kostenbesparing met zich mee kunnen brengen; het wordt nu als restafval verwerkt met stortkosten van zo’n €140,- per ton afval. Dit zijn kosten die de marktondernemers moeten dragen, terwijl het materiaal in potentie juist geld op kan leveren.

Het doel van dit project is onderzoeken of deze plastic afvalstroom op een circulair hoogwaardige manier te verwerken is, zo hoog mogelijk op de R-ladder (hergebruik), en of er een financiële incentive kan worden gevonden voor de stakeholders om hieraan mee te werken. De nadruk ligt op het samenwerken tussen de verschillende stakeholders (marktondernemers, de afvalverwerking en de gemeente) om tot een gezamenlijk betere oplossing te komen.

Daarmee willen we bijdragen aan het doel van de gemeente om in 2050 volledig circulair te zijn en al in 2030 50% minder nieuwe grondstoffen te gebruiken.

Doelgroep

Activiteiten

Fase 1: In kaart brengen keten en experimenteren op de markt

De eerste fase van het onderzoek is tweeledig:
1. Het in kaart brengen van de keten van de kratten; en
2. experimenteren op de markt met het scheiden en de retourlogistiek van de kratten.

Hierbij gaan we onder andere op zoek naar antwoorden op de volgende
vragen:

• Waar worden de kratten geproduceerd? Waar komen de grondstoffen vandaan? Wat zijn de kosten van de kratten? Is er een aanbieder van hergebruikte kratten?
• Om hoeveel kratten gaat het op deze specifieke markt? Wie gebruiken de kratten?
• Experimenteren met het scheiden en de retourlogistiek van de kratten. Hoe werkt de logistiek van de hele keten? En wat zijn de bijbehorende kosten? Zijn er andere stromen die met deze kratten verwerkt worden en potentieel als monostroom opgehaald kunnen worden?
• Wat gebeurt er met de kratten na het verwerken? Zijn er redenen waarom de kratten niet hergebruikt mogen worden?

• Wat is de milieu-impact van deze keten? Wat is het verlies in grondstoffenkwaliteit bij dit proces?

Fase 2: Onderzoek naar vergelijkbare stromen

In Fase 2 van het project zullen we onderzoek doen naar vergelijkbare afvalstromen. Denk aan stromen van dezelfde kratten op andere locaties, of hetzelfde materiaal op dezelfde locatie. We zoeken antwoord op de volgende vragen:

• Op welke locaties worden deze kratten gebruikt? Hoe worden deze kratten op andere locaties verwerkt?
• Zit er in de afvalstroom van de markt nog meer polypropeen?

Fase 3: Alternatieve scenario’s

De derde fase van het onderzoek draait om het vinden van andere mogelijkheden voor het verwerken van de kratten, zoals retourlogistiek en hoogwaardig hergebruik. Vragen die we hierin pogen te beantwoorden zijn:

• Zijn de kratten herbruikbaar? Zijn er regels verbonden aan het gebruik van de kratten omtrent hygiëne en voedselveiligheid? Zo ja, zijn deze haalbaar met hergebruikte kratten? Zo nee, zijn de kratten ergens anders herbruikbaar?
• Wat zijn de mogelijkheden voor eventuele retourlogistiek? En wat zijn daarvan de eventuele bijkomende kosten?
• Waar ligt een mogelijk verdienmodel? Wat zijn de kratten waard? Of het materiaal? En kunnen we een manier bedenken om het op een zo hoog mogelijke waarde te hergebruiken, het liefst nog binnen de keten van de markt?
• Is de business case rond te rekenen? Wat zijn de eventuele bijkomende kosten? En voor welke rekening komen deze? Of kan het misschien zelfs wel goedkoper?
• Hoe denken de marktondernemers over alternatieve scenario’s? Zijn zij bereid mee te werken aan het realiseren van een mono stroom? Is een eventuele nieuwe manier van inzamelen en scheiden werkbaar?

Uiteindelijk zullen alle inzichten gebundeld en geanalyseerd worden.

Planning

Fase 1: In kaart brengen keten en experimenteren op de markt (jan - feb '24)
Fase 2: Onderzoek naar vergelijkbare stromen. (feb - mrt '24)
Fase 3: Alternatieve scenario's (apr '23 - mei '24)

Waarom bent ú de aanvrager?

Stichting Zero Waste Lab is in het leven geroepen voor het vergroten van de duurzaamheid, het verminderen van afvalstromen, het verbeteren, hergebruiken en innoveren van afvalstromen op de markt van Plein '40 - '45. Dit project draagt bij aan deze doelen.

Beschrijf het complexe karakter van uw initiatief	De voorbereiding van het initiatief is complex door het benodigde onderzoek naar de organisatorische en financiële haalbaarheid van mogelijke oplossingsrichtingen en het realiseren van draagvlak onder marktondernemers en de gemeente. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe de hele keten van de genoemde kratjes in elkaar steekt, en waar de knelpunten liggen voor het hoogwaardig circulair verwerken van deze stromen. Uiteindelijk zijn de marktondernemers degenen die de oplossing moeten uitvoeren, dus is het van cruciaal belang dat er bij hen draagvlak is voor een verbeterd systeem. Ook de financiële haalbaarheid van het uitvoeren is complex. Uitgezocht moet worden of een nieuwe oplossing ook kan leiden tot kostenverlaging voor de marktondernemers, bijvoorbeeld uit opbrengsten van het materiaal.
Beschrijf uw eigen bijdrage	Het Zero Waste Lab levert de eigen bijdrage in de vorm van uren in het project.
Welke andere partijen leveren een bijdrage aan het project	- Circular District (5.1, 5.1, 2, e). Vanuit Circular District zal 5.1, 5.1, 2, e het onderzoek leiden en deels uitvoeren als 5.1, 2, e 5.1, 2, e - Multilink (5.1, 2, e). Vanuit Multilink zal 5.1, 2, e 5.1, 2, e de onderzoekende taken op de markt uitvoeren en de schakel zijn tussen de markt en het onderzoek. Hij kent de markt goed, heeft zelf ervaring op de markt en kan daarmee dus de belangen van de marktondernemers goed vertegenwoordigen. - Gemeente Amsterdam 5.1, 2, e : de gemeente draagt bij door het leveren van strategische coördinatie rondom dit project en vergelijkbare projecten in de stad. Hierdoor kan de impact gemaximaliseerd worden en kunnen de geleerde lessen worden toegepast op andere markten in de stad.
Voorgeschiedenis en contact met de gemeente	Binnen de gemeente is contact geweest met 5.1, 2, e 5.1, 2, e die al is meegenomen in de opzet van de aanvraag. Zij heeft dit ook al uitgezet bij collega's en kwam terug met het nieuws dat er positief gereageerd wordt op het onderzoeksplan. Ze had wat opmerkingen, die inmiddels verwerkt zijn in dit voorstel.
Hebt u toestemmingen (of vergunningen nodig)? Zo ja, welke?	nvt
Belemmeringen en risico's	Een mogelijk risico is dat het niet haalbaar blijkt om de kratjes op een meer circulaire manier te verwerken, omdat het financieel niet haalbaar blijkt of er geen draagvlak is bij degenen die het moeten uitvoeren. Om de kans hierop te verkleinen wordt er nauw samengewerkt met alle betrokken partijen en zullen meerdere denkrichtingen financieel worden onderzocht.

Kennis delen	We zullen een kort verslag van het onderzoek maken en dit delen met de gemeente, afvalverwerkers en andere betrokkenen. Als uit het onderzoek blijkt dat er daadwerkelijk een betere oplossing is voor het hoogwaardig circulair verwerken van de afvalstromen, kan dit leiden tot een nieuw project waarbij ook de andere Amsterdamse markten betrokken worden.
Locatie	Plein '40 - '45
Resultaat	Met dit onderzoek willen we tot een duidelijk plan komen om de plastic afvalstromen op Amsterdamse markten op een hoogwaardig circulaire manier te verwerken. Daarbij wordt ook gekeken naar financiële en organisatorische haalbaarheid voor de marktondernemers. We willen komen tot een set aan richtlijnen en acties die marktondernemers zelf kunnen nemen om dit te bewerkstelligen, waarmee ze zelf kunnen bijdragen aan reductie van afval en grondstoffengebruik. Idealiter zijn deze richtlijnen te kopiëren door marktondernemers op andere markten, om zo impact te vergroten.

Maak PDF-document

Afhandeling

Referentienummer	5945-1429